

BLOCAJ ÎN CONSILIUL DE SECURITATE

Pe 16 ianuarie, în Consiliul de Securitate, nu întâmplător, cu doar câteva zile înainte de alegerile pentru președinția Serbiei, Rusia avertiza liderii Provinciei Kosovo că, dacă vor declara independența teritoriului, noul stat nu va deveni niciodată membru al Organizației Națiunilor Unite sau al instituțiilor politice internaționale.

Era de așteptat ca reuniunea Consiliului să ia în discuție Raportul Misiunii ONU în Kosovo. Nu s-a întâmplat așa. S-au reluat dezbaterile din decembrie pe aceeași chestiune ce pare de nerezolvat – independența sau autonomia provinciei sârbe? Cele două tabere continuă să se contreze. Pe de o parte, Statele Unite și Marea Britanie, care susțin curentul pro-independență. Pe de alta, Rusia, aliatul Serbiei, care acceptă doar autonomia. Se argumentează, mai mult sau mai puțin subiectiv, propriul punct de vedere. Se respinge necondiționat (nu neapărat, obiectiv) opinia celeilalte părți.

Disputa din Consiliu trebuia să fie extrem de aprigă. Și cum declarația de independență a liderilor etnici albanezi din Kosovo se așteaptă să fie făcută spre sfârșitul lui februarie sau începutul lui martie, cele două părți direct implicate și-au trimis liderii pentru susținerea cauzei – Președintele sârb Boris Tadić și noul prim-ministru al Provinciei Kosovo, Hashim Thaci.

Tadić, care a reiterat apelul Rusiei pentru o nouă rundă de negocieri, a susținut și realismul autonomiei – soluție care asigură auto-

governarea și garantează toate drepturile etnicilor albanezi. El a mai afirmat că Serbia, națiune pașnică și democratică, nu trebuie să fie „iar pedepsită, pe nedrept” din cauza fostului său lider, Slobodan Milošević care, impunând măsuri dure împotriva separatiștilor albanezi cu un deceniu în urmă, a condus la bombardamentele Alianței din 1999.

Thaci a reafirmat dreptul la independență al Provinciei, câștigat, în opinia lui, după ce a acceptat administrația internațională în 1999 și a creat condițiile necesare unui stat democratic, pentru care „independența este primul pas pe calea integrării în familia europeană”. „Decizia o vom lua în curând. Va fi apoi rândul comunității internaționale ca, tot în cel mai scurt timp, să ne recunoască”, declara el pentru reporterii acreditați la reuniune.

Pe 19 decembrie, la încheierea lucrărilor, ambasadorul american Zalmay Khalilzad declara că opiniile celor două părți sunt „ireconciliabile” și afirma că a sosit timpul pentru independența provinciei. Chiar dacă opțiunea americanilor este susținută de Marea

Britanie, Franța și majoritatea statelor Uniunii Europene, nu este totuși de ajuns: „Știm încotro ne îndreptăm. Situația nu s-a schimbat. Consiliul este blocat”. Rusia are drept de veto.

Kosovo își dorește independența; Serbia îi acceptă doar autonomia. Sub aspectul aspirațiilor, lucrurile sunt simple. Poate prea simple. Nu pare să existe cale de compromis, de împăcare, de înțelegere. Paradoxal, există și nuanțe. Este adevărat, mai degrabă, impuse decât asumate. Sunt cele stabilite prin Planul mediatorului ONU, Martti Ahtisaari: supraveghere ONU, interdicția de unire cu Albania și alte trei principii: ● indivizibilitate (enclavele sârbe nu pot solicita să rămână sub jurisdicția Belgradului); ● imposibilitatea revenirii la situația anterioară

războiului din 1999 (suveranitatea Serbiei este exclusă); ● respectarea dorinței populației locale (în majoritate, etnici albanezi). Pe un asemenea fond, nu prea ai ce discuta. Par să fie preferate cifrele. În contrapartidă, Serbia oferă regiunii o autonomie consistentă între granițele actuale și își susține propunerea (refuzată ferm de kosovari) cu argumente solide – evenimentele-cheie ale istoriei sale, desfășurate în locuri considerate sfinte, ce ar fi înstrăinate prin acordarea independenței.

Aparent, ambele părți au dreptate. Cel puțin până la conturarea deciziei, oricare și oricum va fi ea – inflexibilă sau nuanțată. Va fi greu de găsit. Dar este necesară, pentru că în lipsa ei, undeva la marginea Europei, continuă să își trăiască propria existență o linie roșie, care desparte oameni, Estul de Vest și, nu în ultimul rând, trecutul de viitor, blocând accesul și dreptul Provinciei la normalitate.

La încheierea ediției, aflăm că, într-un prim tur al alegerilor prezidențiale, este adevărat, nu decisiv, câștig de cauză a avut lozinca naționalistului Tomislav Nikolić (39% din voturi) – „Vreau să unesc Serbia”. Pro-europeanul Tadić (35%) este convins că pe 3 februarie, în turul doi, va învinge. Peste două săptămâni, se votează viitorul Serbiei.

Pagină realizată de Mihail RICINSCHI

Marti, 15 ianuarie, Franța și Emiratele Arabe Unite au semnat un acord prin care se asigură prima bază militară permanentă, pentru trupele franceze, în Golf, și totodată, prima pe care o va deține un stat european, după ce Marea Britanie a părăsit regiunea în 1971. Amplasată în Abu Dhabi, în imediata apropiere a Iranului, de care o desparte doar Strâmtoarea Ormuz, baza va avea o capacitate de 400+500 militari, și va servi, în principal, ca unitate de întreținere pentru navele dislocate în regiune, ea putând fi, în situații de criză, și cap de pod pentru dislocarea de trupe.

În completarea acordului, firmele franceze Areva, Total și Suez au semnat contracte de 2 miliarde de lire streline pentru construirea de centrale atomoelectrice în Golf, dar prezența Franței în regiune va deveni și mai consistentă, dacă ținem cont că în Qatar se va deschide o sucursală a faimoasei Academii militare St. Cyr, iar, în februarie și martie, va participa la exerciții militare comune alături de Emiratele Unite și Qatar. „Este răspunsul dat aliaților noștri, semn al

Acord pentru stabilitatea Golfului

participării concrete la stabilitatea regiunii”, declara Președintele Sarkozy. Complexa inițiativă a Franței, care se limitase până la această dată doar la livrări de armament, vine la puțin timp după promisiunea Statelor Unite de a vinde statelor Golfului tehnică militară în valoare de peste 10 miliarde de lire streline, ambele demersuri fiind destinate, în ultimă instanță, să contracareze influența crescândă a Iranului și să îi contrabalanseze puterea militară afișată tot mai agresiv în ultima vreme. Jon Alterman, analist pentru Orientul Mijlociu, preciza că, prin semnarea acordului, Emiratele Arabe Unite nu se vor distanța în nici un caz de Statele Unite (cu peste 40.000 de militari în zonă), aliat și protector tradițional al statelor din Golf, ci vor realiza o acoperire dublă, o diversificare sau măcar o aparență de diversificare a protecției, pentru că prestigiul american înregistrează o dinamică negativă, iar rivalitatea americano-iraniană poate duce întreaga regiune în pragul războiului.

„O altă semnificație a acordului ar putea fi dorința statelor arabe de a-și asigura o protecție vizibilă, dar într-o manieră mai puțin ostentativă, mai discretă față de cea asigurată de prezența americană”, nuanțează Stéphane Lacroix, de la Science Po, școală de științe politice din Paris. În sfârșit, pentru Shahrām Chubin, expert pentru Orientul Mijlociu și Iran, la Center for Security Policy, din Geneva, acordul este o „vitrină” a Franței în Golful Persic, proiectata bază urmând „nu atât să descurajeze, cât să fie un indicator simbolic al dorinței Franței de a se implica mai mult în Orientul Mijlociu, astfel încât

să nu îl lase în grija exclusivă a Statelor Unite”, dar nu pentru a-i concura pe americani, ci pentru a-i susține.

Dincolo de conotația militară a înțelegerii, trebuie avută în vedere și certa dimensiune economică a acesteia, stabilitatea amintită, fiind una pe termen lung, tocmai pentru că sunt vizate ambele aspecte. În contextul actual, cu prețul barilului de țitei fixat la un prag istoric de 100 dolari, statele Golfului sunt extrem de interesate să își asigure surse suplimentare de energie ieftină. Cu ajutorul lor, pe de o parte, susțin

transformă într-unul cu valoare de ideal. Și totuși, mai este un aspect (și el, potențial pozitiv) ce trebuie semnalat. Statele beneficiare ale acordului „civil” – Arabia Saudită, Qatar și Emiratele Arabe Unite (mai ales Emiratele, cu legături economice solide cu Iranul) – ar putea fi angajate într-o încercare cu totul specială, de ce nu și reușită?, de detensionare a crizei declanșate de ambițiile nucleare ale Teheranului. „Se poate lesne imagina un scenariu, pe baza căruia Iranul va putea beneficia de viitoarele instalații nucleare din Golf pentru a-și asigura în mod respectabil, din partea

declarate pericol mondial, pentru că „respectabil” și „reputație nepătată” nu sunt figuri de stil și au deplină acoperire.

Mai presus de semnificațiile sale declarate, tactice sau strategice, militare sau comerciale, acordul mai subliniază un dublu aspect. Pe de o parte, aspirația Franței la statutul de putere mondială, care trebuie dovedit atât prin potențial, economic și militar, cât prin implicare și (mai ales) influență pe arena lumii, nu doar în acele zone care îi constituiau cândva domeniul colonial. Pe de altă parte, este de remarcat tendința statelor din Golf de a se orienta spre Europa, reacția așteptată a acesteia fiind de a furniza (în continuare) produse de calitate, dar și tehnologii moderne, mai dorite fiind cele din domeniile producerii de energie și transportului feroviar, de mare viteză.

Sinteza argumentelor unei asemenea atitudini o face Mustafa Alani, analist la Gulf Research Center, din Dubai: „Nu dorim ca Statele Unite să fie unicul protector al Golfului, mai ales dat fiind comportamentul provocator al Iranului, care ar putea impune un răspuns militar din partea americanilor. Ținând cont de posibilele consecințe ale acestuia asupra statelor arabe, politica promovată de Franța o face mult mai de acceptat în regiune”. Aceasta, de fapt, este și esența acordului: deschiderea statelor Golfului spre o nouă dimensiune a stabilității regiunii, ceea ce ponderează suplimentar orice alte avantaje, economice sau militare.

dezvoltarea și acoperă consumul intern, mai ales necesarul de energie pentru desalinizarea apei, al cărei consum a crescut exponențial, și, pe de altă parte, se disponibilizează cantități însemnate de petrol pentru export.

S-ar părea că evaluate în felul acesta, consecințele acordului îl

unui stat cu reputația nepătată, necesarul de uraniu îmbogățit”, declara Michael Knights, analist al companiei de consultanță pe probleme de securitate, Olive Group. Ar fi, poate, cea mai simplă cale a ieșirii din criză, prin transparența furnizării de materiale radioactive, acum